

Draagvlakmonitor Defensie

Tweede helft 2020

Drs. Femke Konings
Rebecca van der Grient MSc.

Februari 2021

Ministerie van Defensie

motivaction
research and strategy

Inhoudsopgave

Achtergrond en opzet	3
Draagvlakmodel	4
Samenvatting en kerncijfers	7
Resultaten	11
Bijlagen	25

Achtergrond en opzet

Sinds 2017 verricht Motivaction International B.V. in opdracht van de Directie Communicatie (DCo) van het ministerie van Defensie onderzoek naar het draagvlak voor Defensie onder de Nederlandse bevolking (16 t/m 75 jaar). De resultaten van dit onderzoek worden ieder half jaar gerapporteerd in de *Draagvlakmonitor*. Voor u ligt de rapportage van de Draagvlakmonitor met de resultaten van de tweede helft van 2020 (juli t/m december).

Leeswijzer bij de rapportage

Het rapport is ingedeeld in vijf hoofdstukken. We starten het rapport met de bevindingen over het draagvlak voor Defensie. Vervolgens behandelen we de onderwerpen communicatie, steun voor Defensie en de NAVO, werkgeverschap en missies.

Per hoofdstuk beginnen we steeds met een samenvattende conclusie over het betreffende onderwerp en de kerncijfers van het tweede halfjaar van 2020. Indien er sprake is van een significant verschil van de kerncijfers (daling of stijging) ten opzichte van de vorige meting (eerste helft 2020) benoemen we dit in de tekst. Als het verschil met de vorige meting *niet* significant is, spreken we van 'gelijk gebleven' of 'vergelijkbare' resultaten. Waar relevant bespreken we ook trends over langere termijn (bijvoorbeeld een vergelijking met 2019, 2018 en 2017). Na het bespreken van de kerncijfers tonen we alle resultaten voor het betreffende onderwerp visueel (in grafiek- of tabelvorm).

Methode

Online vragenlijst

Doelgroep

Nederlanders, 16 – 75 jaar

Steekproef

n = 1.535
(n = 766 in Q3 2020,
n = 769 in Q4 2020)

Werving

Via StemPunt, het online panel van Motivaction

Veldwerk

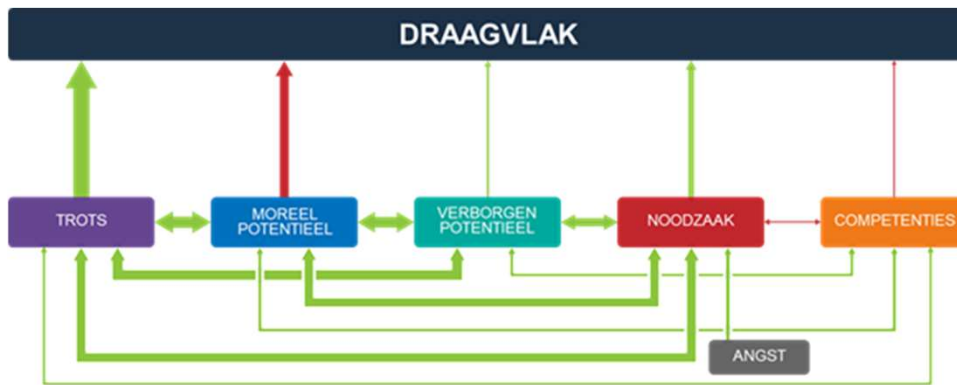
Continu, gedurende Q3 en Q4 2020 (juli – december)

Representativiteit

Representatief op leeftijd, geslacht, regio, opleidingsniveau en waardenoriëntatie

Draagvlakmodel

Begin 2017 is aan de hand van een exploratieve studie vastgesteld welke factoren van invloed zijn op het draagvlak voor Defensie. Daarnaast is de samenhang tussen de factoren onderling onder de loep genomen. Sinds 2017 vormt het draagvlakmodel zoals dat is vastgesteld in de exploratieve studie de basis voor de vragen in de Draagvlakmonitor. In 2020 is de validiteit van het model onderzocht. Deze analyse bevestigde het huidige draagvlakmodel.

Leeswijzer draagvlakmodel

- De **dikte** van de pijl geeft de **sterkte van het verband** weer: hoe dikker de pijl, hoe sterker het verband.
- De **kleur** van de pijl geeft aan of het een **positief of negatief verband** betreft. Een positief verband is uitgedrukt in de kleur groen en geeft aan dat de score op het ene onderdeel in het model toeneemt als de score op het andere onderdeel ook toeneemt. Bij een negatief verband - aangegeven met een rode kleur - neemt de score juist af als de score op het andere onderdeel in het model toeneemt.

Pijlers

Vijf factoren, pijlers genaamd, hebben direct invloed op het algemene rapportcijfer voor draagvlak. Deze pijlers worden aangeduid met de termen: Trots, Moreel Potentieel, Verborgten Potentieel, Noodzaak en Competenties. De zesde pijler – angst – heeft alleen indirect invloed op het draagvlak, via de pijler noodzaak. Op de volgende pagina lichten we de zes pijlers kort toe.

Draagvlakmodel | Toelichting (1/2)

Trots

- Het gevoel van trots dat burgers voelen voor Defensie is gevraagd in zowel een rapportcijfer als aan de hand van vier stellingen die sterk samenhangen met dit rapportcijfer.
- De score op de stellingen die trots uitdrukken hangt het sterkst samen met het cijfer voor draagvlak.

Noodzaak

- In welke mate burgers Defensie noodzakelijk achten voor Nederland is uitgedrukt in een rapportcijfer en in vier stellingen die een sterke samenhang vertonen met het algemene rapportcijfer voor noodzaak.

Verborgen potentieel

- Het verborgen potentieel is de perceptie dat Defensie veel goede dingen doet die burgers niet zien.
- De mate waarin iemand verborgen potentieel voelt is gemeten aan de hand van zowel een rapportcijfer als drie stellingen die onderling sterk samenhangen.

Competenties

- Voor elk van de drie grondwettelijke hoofdtaken van Defensie wordt een rapportcijfer uitgevraagd, na het voorleggen van een beschrijving per taak.
- Daarnaast is voor acht specifieke deelcompetenties het functioneren van Defensie voorgelegd in de vorm van de twee stellingen per competentie.

Moreel potentieel

- Het moreel potentieel is het idee dat medewerkers van Defensie positieve waarden vertegenwoordigen die elders in de maatschappij aan het verdwijnen zijn, zoals opofferingsgezindheid en plichtsgetrouwheid.
- Deze pijler is gemeten aan de hand van een rapportcijfer en vier samenhangende stellingen.

Angst

- Angst is gemeten met vier stellingen die vooral ingaan op het gevoel van veiligheid dat Nederlanders ervaren.
- Deze stellingen hebben een invloed op het gevoel dat Defensie noodzakelijk is voor Nederland.
- Angst heeft alleen indirect een effect op het draagvlak voor Defensie.

Draagvlakmodel | Toelichting (2/2)

Draagvlak voor Defensie

- Het draagvlak voor Defensie wordt gemeten aan de hand van een rapportcijfer (tussen 1 en 10) op de vraag: in hoeverre steun je Defensie?

Pijlers van het draagvlak voor Defensie

- De pijlers van het draagvlak voor Defensie worden op twee manieren gemeten:
 - Er worden *rapportcijfers* uitgevraagd voor het spontane en gevoelsmatige oordeel over de pijler.
 - Daarnaast worden per pijler een aantal *stellingen* uitgevraagd die met elkaar (en met het rapportcijfer) samenhangen en die tezamen een beredeneerd oordeel vormen over de pijler. Voor het bepalen van het verband in het draagvlakmodel wordt dit beredeneerde oordeel over de pijler gebruikt.
- Voor het verloop van het oordeel over de pijlers door de tijd heen, wordt daarnaast gekeken naar de *gemiddelde verschilscore* van de stellingen over een pijler. Die score wordt berekend aan de hand van het verschil tussen het percentage positieve antwoorden op stellingen en het percentage negatieve antwoorden op stellingen. Op [pagina 15](#) van dit rapport wordt uitgebreid toegelicht hoe die verschilscores tot stand komen.

Samenvatting en kerncijfers

Draagvlakmodel | Samenvatting

Trots op de inzet van defensiepersoneel onveranderd hoog sinds het begin van de coronacrisis

Het draagvlak voor Defensie is in de tweede helft van 2020 vrijwel gelijk (7,2) aan de eerste helft van 2020 (7,1). In de vorige meting zagen we een stijging op onderliggende factoren van het draagvlak. De verandering was mogelijk een reactie op de inzet van defensiepersoneel tijdens het begin van de coronapandemie. In de huidige meting zien we geen veranderingen op pijlers van het draagvlak, maar wel enkele veranderingen op onderliggende factoren. De pijler Trots is onveranderd hoog ten opzichte van de eerste helft van 2020. 66% van de Nederlander is trots op de inzet van militairen in Nederland en 75% vindt dat Defensie goed werk verricht. Nederlanders waarderen de inzet van defensiepersoneel tijdens de coronapandemie nog steeds positief.

Belang van een sterke krijgsmacht toegenomen, maar zorgen om veiligheid zijn voornamelijk gericht op buiten Nederland

Ook voor de pijlers Noodzaak en Angst (gevoel van veiligheid) zien we op hoofdniveau geen veranderingen. Op onderliggende stellingen van de pijlers zien we echter dat meer Nederlanders vinden dat de dreiging in de wereld is toegenomen en daarom een sterke krijgsmacht nu belangrijker is dan ooit (pijler Noodzaak). Deze zorgen namen enkel in het laatste kwartaal van 2020 toe. In dit kwartaal vonden onder andere de volgende gebeurtenissen in Europa plaats: in oktober werd de Franse geschiedenisleraar Samuel Paty vermoord vanwege een spotprent, in november was er een aanslag in Wenen (vermoedelijk door IS) en in december reed een Duitser doelbewust in op voetgangers in Trier. Mogelijk hebben deze gebeurtenissen het gevoel van dreiging aangewakkerd. Het lijkt erop dat de zorgen met betrekking tot veiligheid met name toegeschreven worden aan gebeurtenissen buiten Nederland. De beleving dat Defensie nodig is om Nederland te beschermen is onveranderd en ook geeft een ruime meerderheid aan zich veilig te voelen in Nederland.

Stijgende trends in berekend niveau over Moreel Potentieel en op enkele Competenties zetten door

Ook op de pijler Moreel Potentieel is op hoofdniveau geen verandering zichtbaar ten opzichte van de eerste helft van 2020, maar wel op onderliggende stellingen. In de vorige meting bleek dat meer Nederlanders vonden dat Defensie discipline uitstraalt. Deze trend zet deze meting door. Daarnaast vinden dit half jaar meer Nederlanders dat Defensie ook gezag uitstraalt. In de vorige meting zagen we op bijna alle competenties een stijging in de competentiescores. Voor de competenties 'Middelen', 'Missie' en 'Samenwerking met het buitenland' zet deze stijging door.

Draagvlakmodel | Kerncijfers (1/2)

Draagvlak stabiel

7,2

Pijlers voor draagvlak

Trots: mate van trots onveranderd

7,1

Nederlanders drukken hun mate van trots voor Defensie uit met een rapportcijfer van 7,1. De mate van trots is niet veranderd ten opzichte van de eerste helft van 2020. Op het niveau van de gemiddelde verschillscore* en de onderliggende stellingen zijn geen verschillen te zien met de eerste helft van 2020. Het niveau van de gemiddelde verschillscore is in de afgelopen drie jaar stabiel.

Noodzaak: cijfer schommelt sinds 2017 tussen de 7,6 en 7,7

7,7

Het rapportcijfer (7,7) en de gemiddelde verschillscore (55%) voor noodzaak is sinds de eerste helft van 2018 stabiel. In de eerste helft van 2020 zagen we dat *minder* Nederlanders vonden dat een sterke krijgsmacht nu belangrijker is dan ooit (61% begin 2020). In de tweede helft van 2020 vinden juist weer *meer* Nederlanders dat een sterke krijgsmacht belangrijker is dan ooit (66%). Het niveau is daarmee weer gelijk dat in de tweede helft van 2019 (67%).

Gevoel van veiligheid (angst): veiligheidsgevoel onveranderd

Voor het gevoel van veiligheid wordt geen rapportcijfer gerapporteerd. Ten opzichte van de eerste helft van 2020 zien we geen significante verandering in de verschillscore bij het gevoel van veiligheid (31% vs. 29% eerste helft 2020). Deze rapportage geven echter meer Nederlanders aan dat het niet waarschijnlijk is dat Nederland in de komende 20 jaar in een oorlog terecht komt (34% vs. 29%).

* Op [pagina 15](#) wordt uitgelegd hoe de verschillscores voor de stellingen worden berekend.

Draagvlakmodel | Kerncijfers (2/2)

Moreel potentieel: geen verandering t.o.v. begin 2020

7,6

Het moreel potentieel is ten opzichte van de eerste helft 2020 ongewijzigd. Wel vinden in deze meting meer Nederlanders dat Defensie gezag uitstraalt (62% vs. 57%) en vinden meer Nederlanders dat ze bij Defensie weten wat discipline is (64% vs. 60%). In de vorige meting zagen we op deze laatste stelling ook een stijging (eind 2019: 55%).

Verborgен potentieel: beoordeelt met een 7,7

7,7

De scores voor het verborgen potentieel (op het rapportcijfer en de onderliggende stellingen) zijn onveranderd. Op de verschilscore voor de stelling 'ik denk dat de elite-eenheden veel belangrijk werk doen' is wel een significante stijging te zien (63% vs. 58% het eerste halfjaar 2020).

Competenties: weinig verandering in de perceptie van competenties

De competenties van Defensie worden gemeten aan de hand van de waardering voor de drie grondwettelijke taken van Defensie en de waardering voor acht deelcompetenties. Ten opzichte van de eerste helft van 2020 zien we geen veranderingen in de waardering ten aanzien van de uitvoer van de drie grondwettelijke taken van Defensie of het

samengesteld rapportcijfer onderliggend aan de waardering ten aanzien van de uitvoer van de drie grondwettelijke taken.

In het eerste half jaar van 2020 zagen we op bijna alle deelcompetenties een stijging. Voor de competenties Middelen, Missies en Samenwerking met het buitenland zet deze stijging door.

7,0

Algemeen
(samengesteld
rapportcijfer)

6,8

Verdedigen van het
Nederlands
grondgebied en dat
van bevriende landen

7,0

Bijdragen aan
internationale vrede
en veiligheid

7,7

Ondersteunen bij
rampen en crises in
Nederland

In de tweede helft van 2020 zien we een stijging op de volgende deelcompetenties:

- *Middelen (verschilscore -9% vs. -12% eerste helft 2020)*
- *Missies (verschilscore 10% vs. 7% eerste helft 2020)*
- *Samenwerking met buitenland (verschilscore 6% vs. 3% eerste helft 2020).*

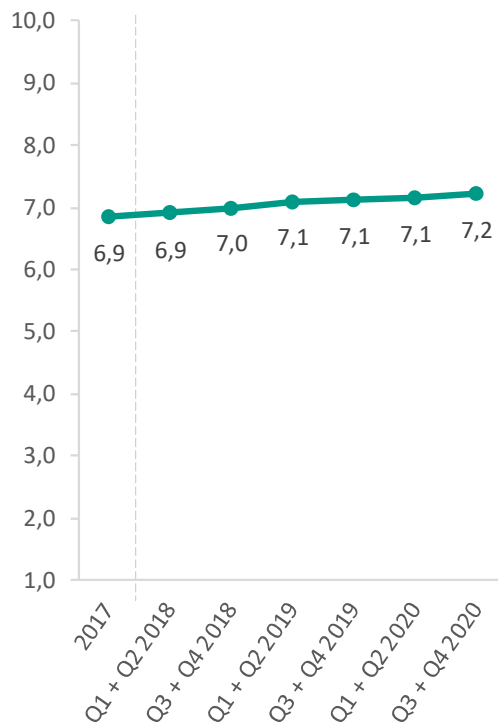
Resultaten

Draagvlak voor Defensie: rapportcijfers (1/3)

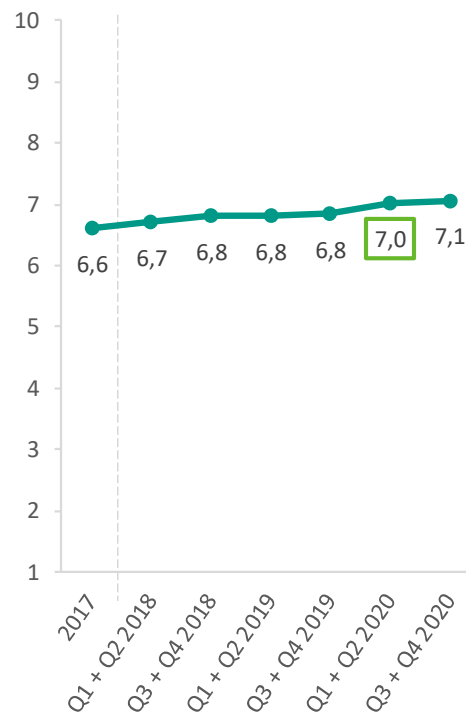
Draagvlak voor Defensie

In hoeverre steun je Defensie?

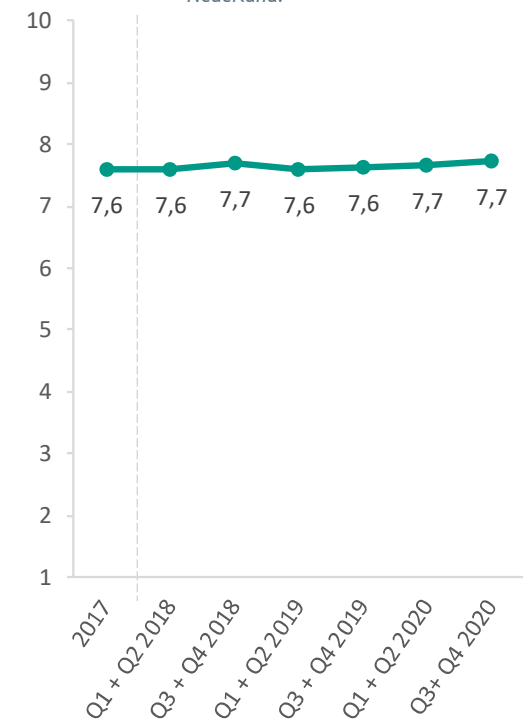
Trots op Defensie

In hoeverre ben je trots op Defensie?

Noodzaak van Defensie

In hoeverre vind je Defensie noodzakelijk voor Nederland?

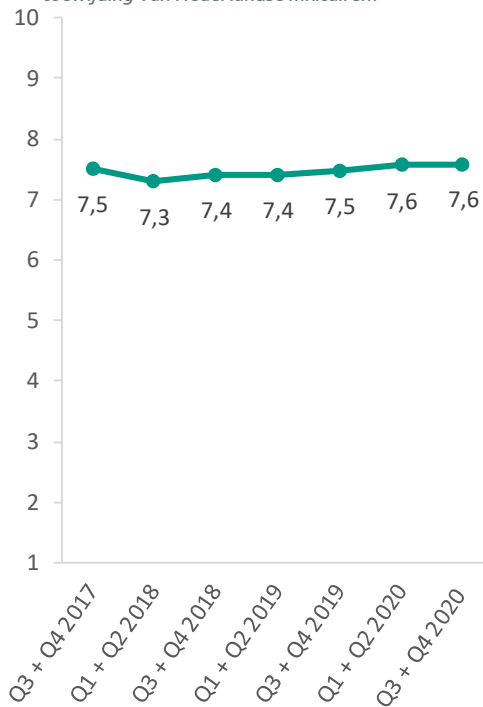

Significant **lager** dan voorgaand halfjaar Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar

Draagvlak voor Defensie: rapportcijfers (2/3)

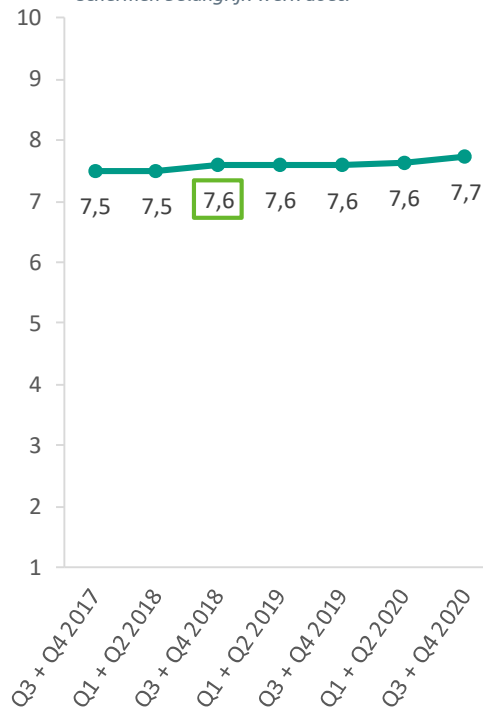
Moreel potentieel

Welk rapportcijfer geef je voor de discipline en toewijding van Nederlandse militairen?

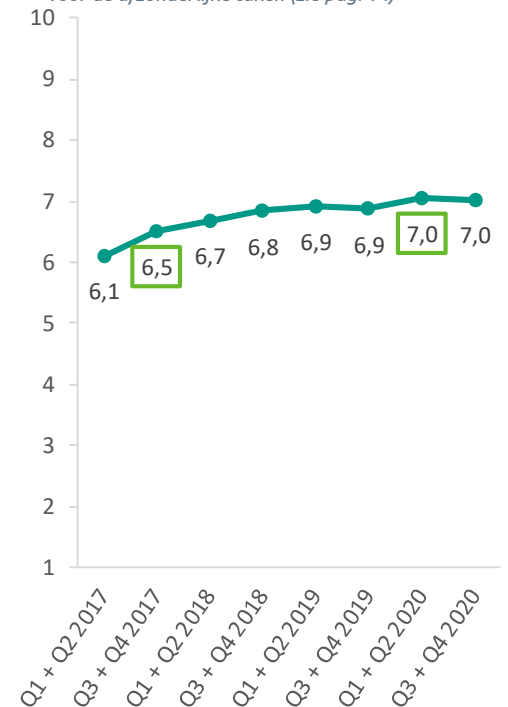
Verborgen potentieel

In hoeverre denk je dat Defensie achter de schermen belangrijk werk doet?

Competenties

Gewogen rapportcijfer o.b.v. de rapportcijfers voor de afzonderlijke taken (zie pag. 14)

 Significant **lager** dan voorgaand halfjaar
 Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar

Draagvlak voor Defensie: rapportcijfers (3/3)

Volgens de Grondwet heeft Defensie drie taken:

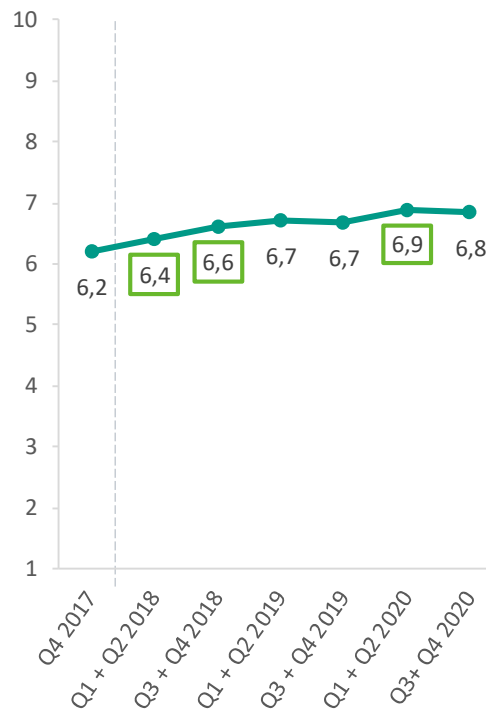
1) Verdedigen van het Nederlandse grondgebied en dat van bevriende landen tegen aanvallen van andere landen, maar ook tegen aanvallen van terroristische groeperingen.

2) Bijdragen aan de internationale vrede en veiligheid en de bescherming van de mensenrechten.

3) Ondersteunen bij rampen en crises in Nederland zoals bij uitbraak van veeziektes en overstromingen, maar ook bij politieonderzoek en het ruimen van explosieven.

In hoeverre is Defensie in staat deze drie taken goed uit te voeren?

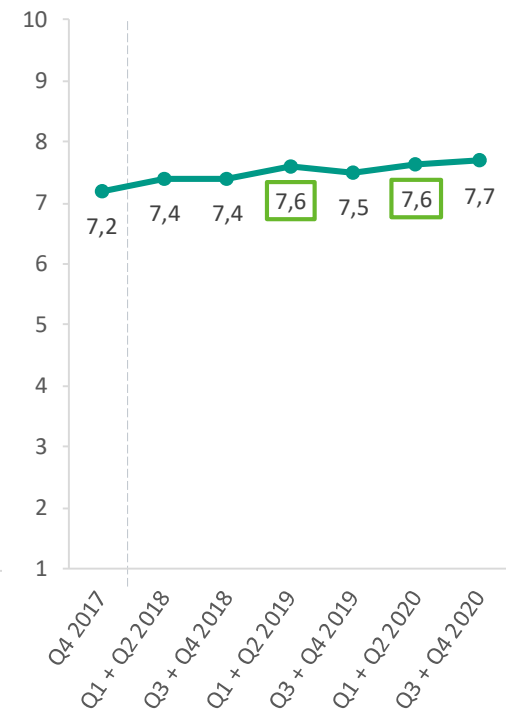
Competentie taak 1

Competentie taak 2

Competentie taak 3

Significant **lager** dan voorgaand halfjaar

Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar

Leeswijzer

Op de volgende pagina's staan de belangrijkste indicatoren van draagvlak weergegeven. De stellingen over een pijler vormen de basis voor de pijler in het draagvlakmodel en niet het algemene rapportcijfer voor de pijler. Het rapportcijfer voor een pijler geeft het spontane, gevoelsmatige oordeel over de pijler weer, de stellingen vormen samen het beredeneerde oordeel over de pijler.

Links op de pagina staat de tabel met de stellingen die de pijler operationaliseren. In alle gevallen gaat het om drie of vier stellingen, de totaalscore is het gemiddelde van de verschillen op de stellingen. De score die per pijler mogelijk is ligt tussen -100 en +100 zoals hieronder weergegeven in een voorbeeld.

Voorbeeld: hoogst mogelijke score op pijler

	% eens/zeer eens	% oneens/zeer oneens	Verschijscore
Stelling 1 positief geformuleerd	100%	0%	+100%
Stelling 2 positief geformuleerd	100%	0%	+100%
Stelling 3 negatief geformuleerd	0%	100%	+100%
Stelling 4 positief geformuleerd	100%	0%	+100%
Gemiddelde verschillen			+100%

Voorbeeld: laagst mogelijke score op pijler

	% eens/zeer eens	% oneens/zeer oneens	Verschijscore
Stelling 1 positief geformuleerd	0%	100%	-100%
Stelling 2 positief geformuleerd	0%	100%	-100%
Stelling 3 negatief geformuleerd	100%	0%	-100%
Stelling 4 positief geformuleerd	0%	100%	-100%
Gemiddelde verschillen			-100%

Rechts op de pagina staat de ontwikkeling van de gemiddelde verschillen per semester weergegeven.

Trots

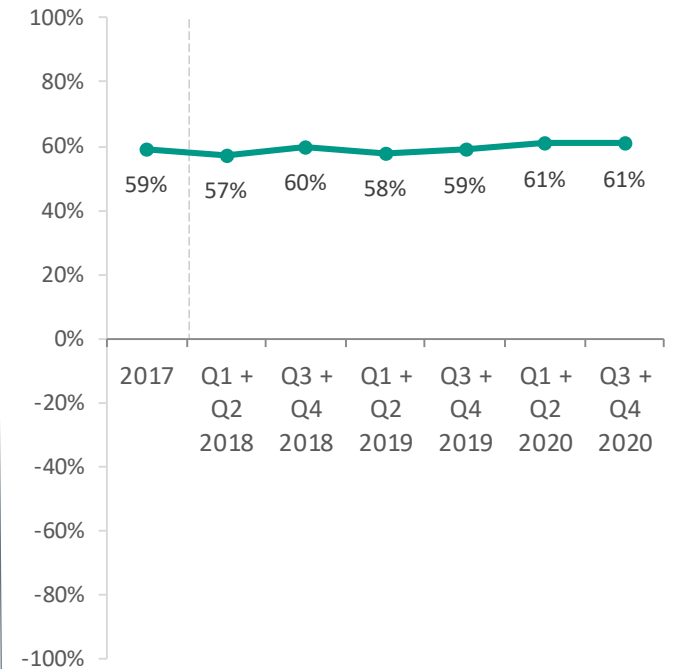
Stellingen

	Verschilscore	Verschilscore (vorig halfjaar)
Ik ben trots op onze militairen	62%	62%
Ik ben trots op de inzet van Nederlandse militairen in het buitenland	51%	49%
Ik ben trots op de inzet van militairen in Nederland	59%	60%
Defensie verricht goed werk	72%	71%
Totaal	+61%	+61%

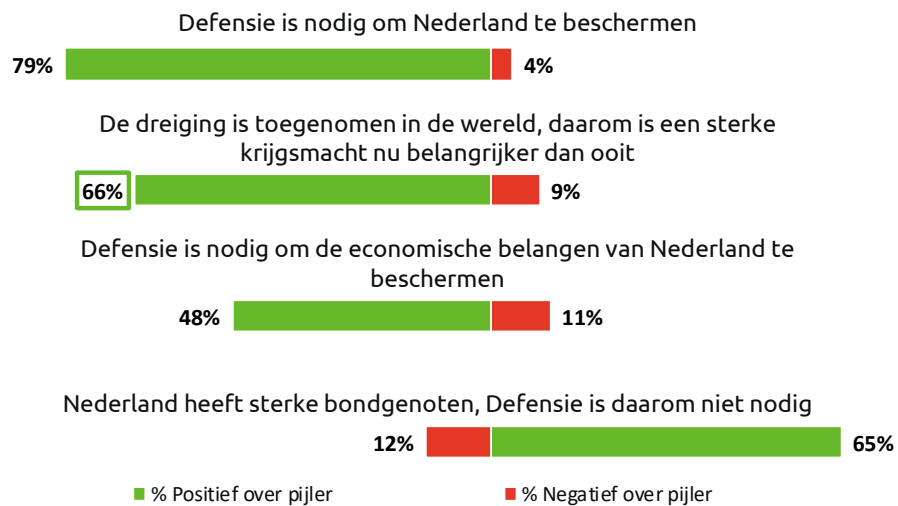
 Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar
 Significant **lager** dan voorgaand halfjaar

Gemiddelde verschilscore per meting

Noodzaak

Stellingen

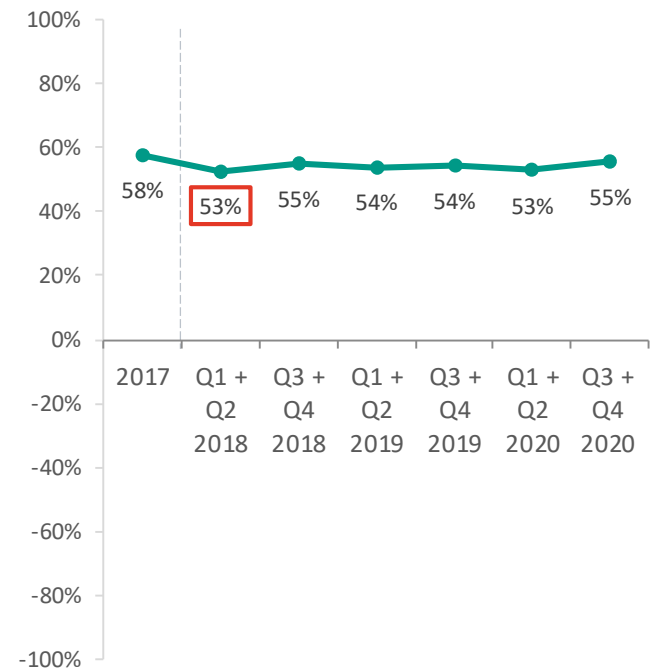

	Verschilscore	Verschilscore (vorig halfjaar)
Defensie is nodig om Nederland te beschermen	75%	71%
De dreiging is toegenomen in de wereld, daarom is een sterke krijgsmacht nu belangrijker dan ooit	57%	50%
Defensie is nodig om de economische belangen van Nederland te beschermen	37%	35%
Nederland heeft sterke bondgenoten, Defensie is daarom niet nodig	53%	55%
Totaal	+55%	+53%

Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar

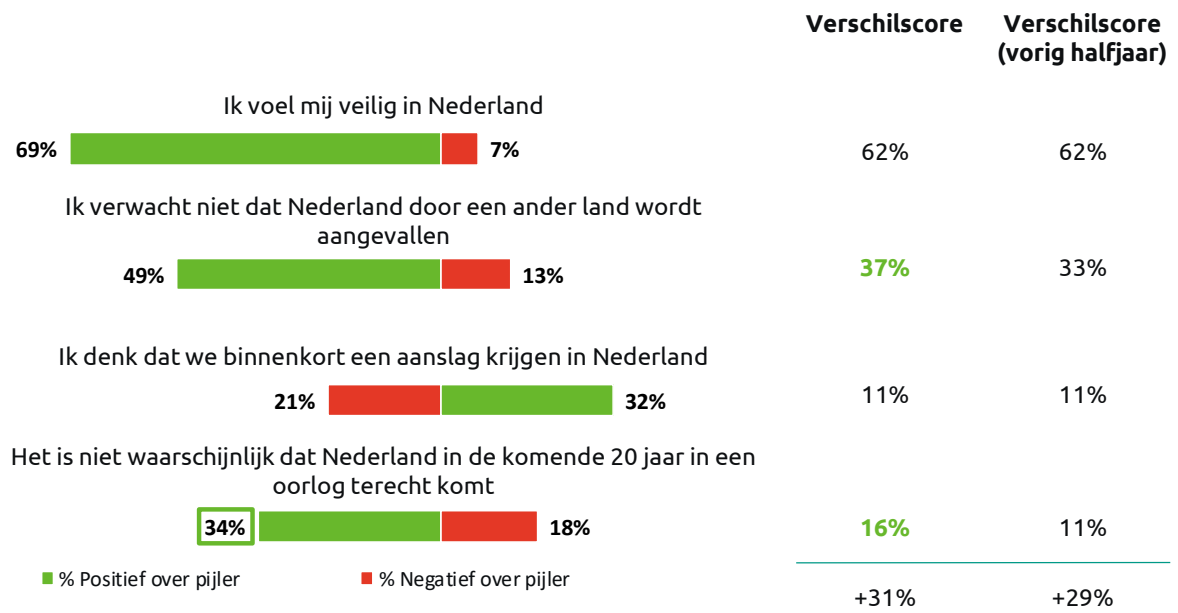
Significant **lager** dan voorgaand halfjaar

Gemiddelde verschilscore per meting

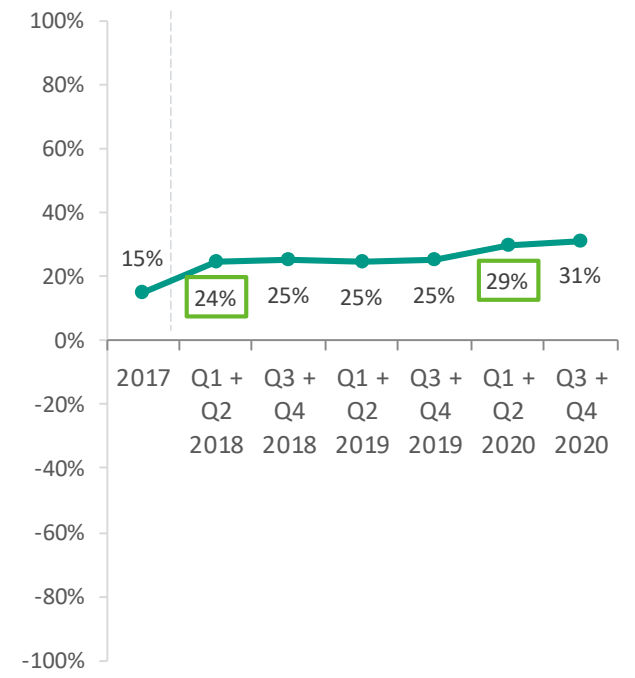
Gevoel van veiligheid (angst)

Stellingen

 Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar
 Significant **lager** dan voorgaand halfjaar

Gemiddelde verschilscore per meting

Moreel potentieel

Stellingen

Militairen wagen hun leven voor onze vrijheid en daar ben ik dankbaar voor

Ik bewonder de plichtsgetrouwheid van militairen

Defensie straalt gezag uit

Bij Defensie weten ze nog wat discipline is

 % Positief over pijler % Negatief over pijler

 Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar

 Significant **lager** dan voorgaand halfjaar

Verschilscore **Verschilscore (vorig halfjaar)**

71% 71%

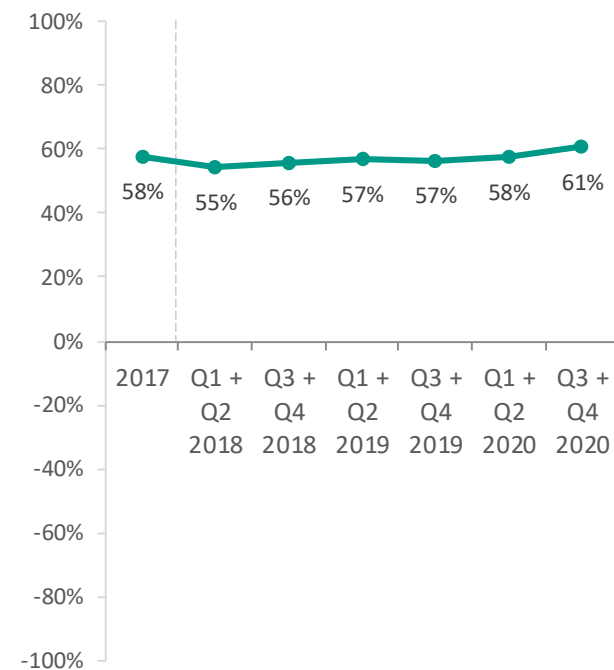
62% 61%

52% 47%

57% 51%

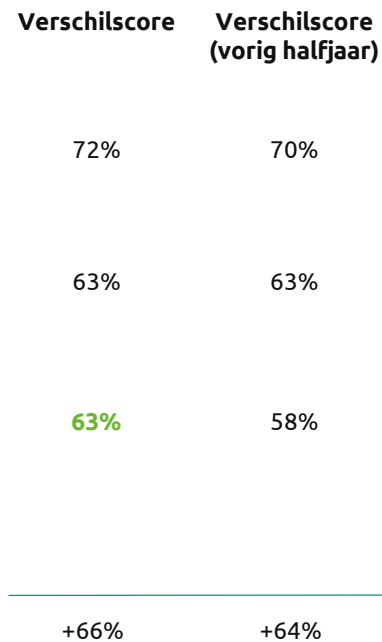
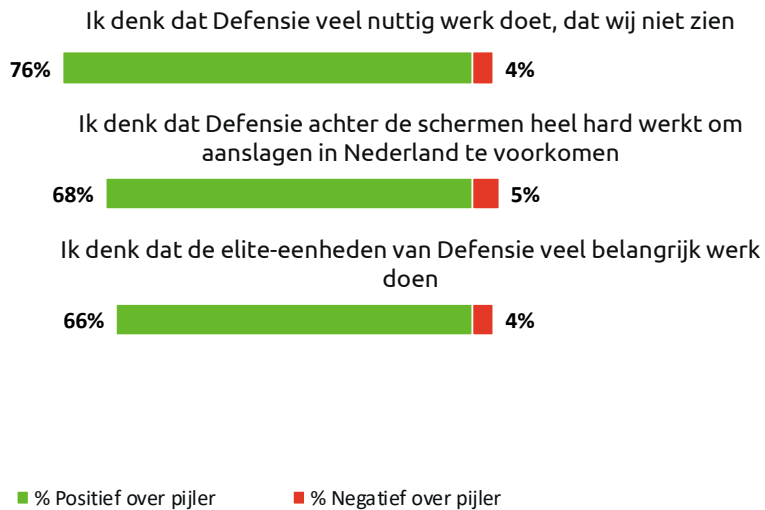
+61% **+58%**

Gemiddelde verschilscore per meting

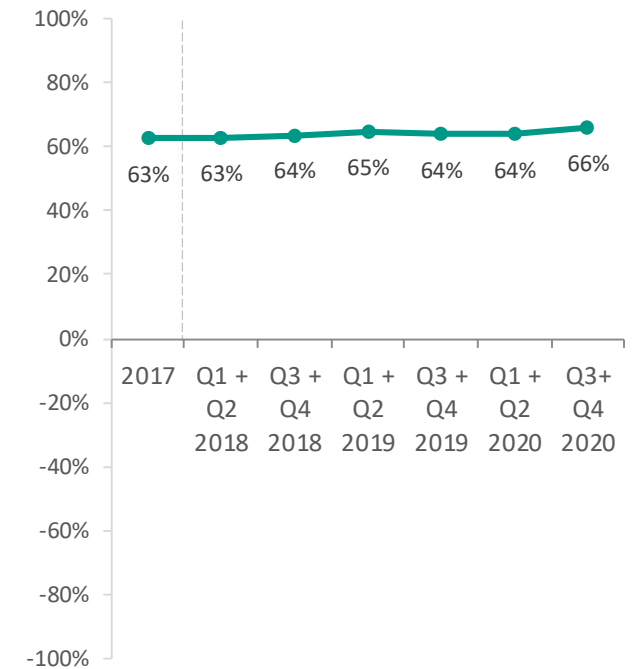

Verborgen potentieel

Stellingen

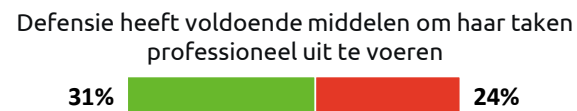
Gemiddelde verschilscore per meting

Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar
 Significant **lager** dan voorgaand halfjaar

Competenties (1/4)

Middelen

Missies

■ % Positief over competentie ■ % Negatief over competentie
 Significant **lager** dan voorgaand halfjaar Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar

Verschilscore Verschilscore (vorig halfjaar)

Middelen

-25% -28%

+7% -4%

-9% -12%

Missies

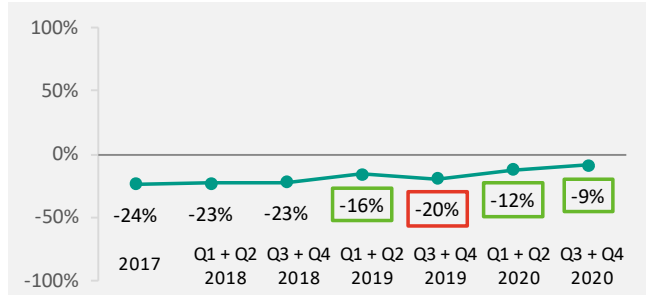
12% 11%

7% 4%

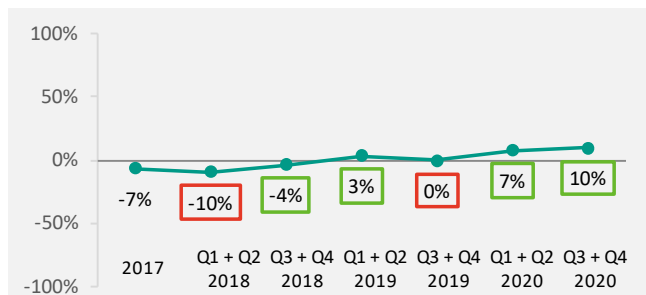
+10% 7%

Gemiddelde verschilscore per meting

Middelen

Missies

Competenties (2/4)

Nationale inzet

Belangrijke doelen in Nederland, zoals vliegvelden en havens, zijn goed beschermd

Defensie heeft het materieel om in geval van een nationale ramp, bijvoorbeeld een overstroming of een aanslag, snelle en goede hulp te bieden

Samenwerking binnenland

Ik denk dat Defensie goed in staat is om samen te werken met autoriteiten als politie en brandweer in Nederland

Ik denk dat Defensie goed in staat is om samen te werken met de inlichtingendiensten in Nederland

■ % Positief over competentie ■ % Negatief over competentie

□ Significant **lager** dan voorgaand halfjaar □ Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar

Verschilscore Verschilscore (vorig halfjaar)

Nationale inzet

Verschilscore	34%	Verschilscore (vorig halfjaar)	40%
---------------	-----	--------------------------------	-----

Verschilscore	53%	Verschilscore (vorig halfjaar)	46%
---------------	-----	--------------------------------	-----

Verschilscore	44%	Verschilscore (vorig halfjaar)	43%
---------------	-----	--------------------------------	-----

Samenwerking binnenland

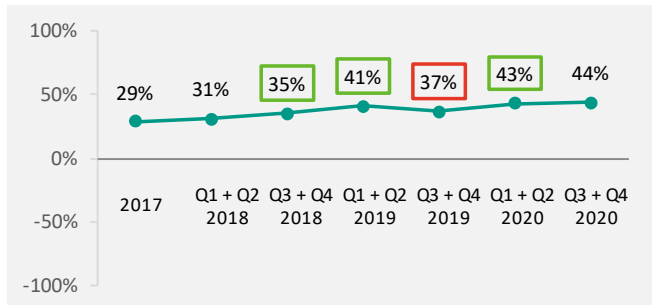
Verschilscore	76%	Verschilscore (vorig halfjaar)	74%
---------------	-----	--------------------------------	-----

Verschilscore	67%	Verschilscore (vorig halfjaar)	66%
---------------	-----	--------------------------------	-----

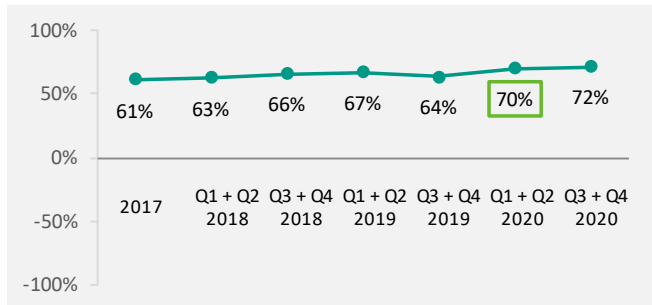
Verschilscore	72%	Verschilscore (vorig halfjaar)	70%
---------------	-----	--------------------------------	-----

Gemiddelde verschilscore per meting

Nationale inzet

Samenwerking binnenland

Competenties (3/4)

Samenwerking buitenland

Defensie heeft het materieel om de NAVO-, EU- en VN-taken goed uit te voeren

Defensie heeft voldoende mankracht om de NAVO, EU- en VN-taken goed uit te voeren

Technologie

Het materiaal waar Defensie mee werkt is verouderd

Defensie loopt voorop met nieuwe ontwikkelingen

■ % Positief over competentie ■ % Negatief over competentie

□ Significant **lager** dan voorgaand halfjaar □ Significant **hoger** dan voorgaand halfjaar

Verschilscore Verschilscore (vorig halfjaar)

Samenwerking buitenland

10% 7%

+3% -2%

6% 3%

Technologie

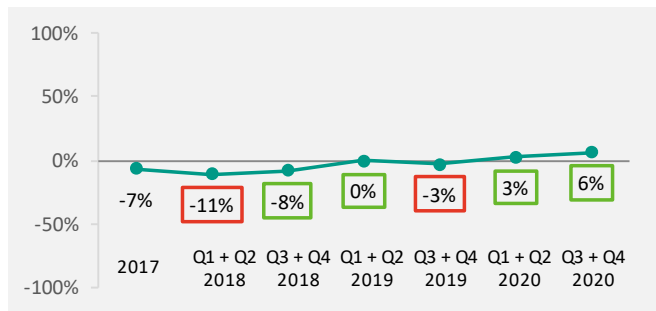
-37% -37%

-5% -4%

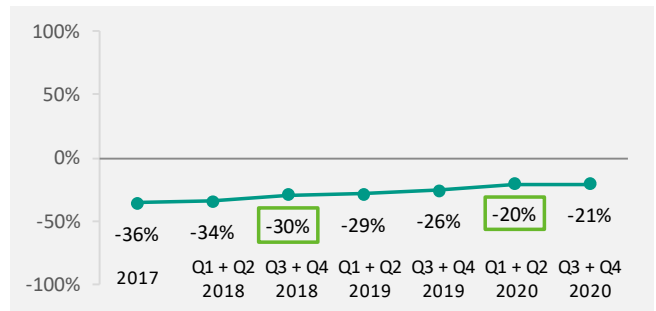
-21% -20%

Gemiddelde verschilscore per meting

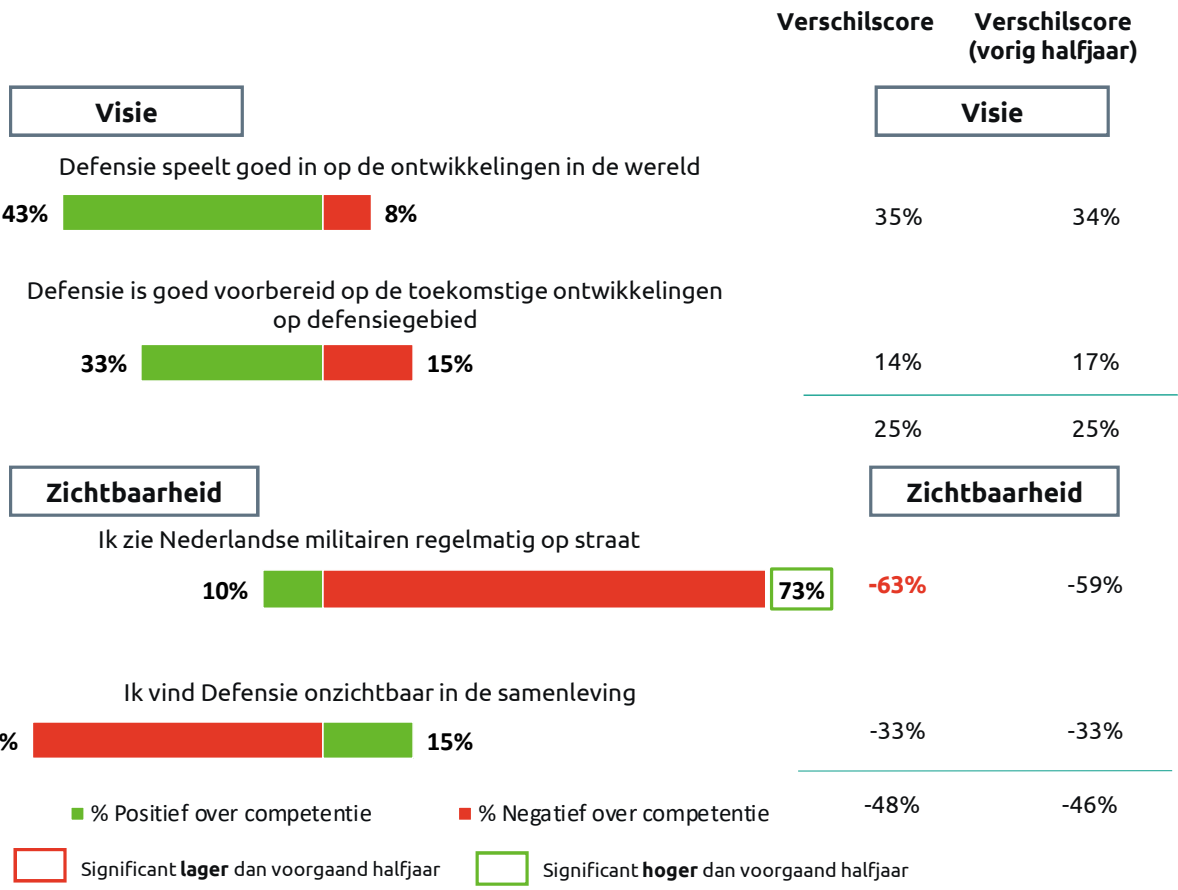
Samenwerking buitenland

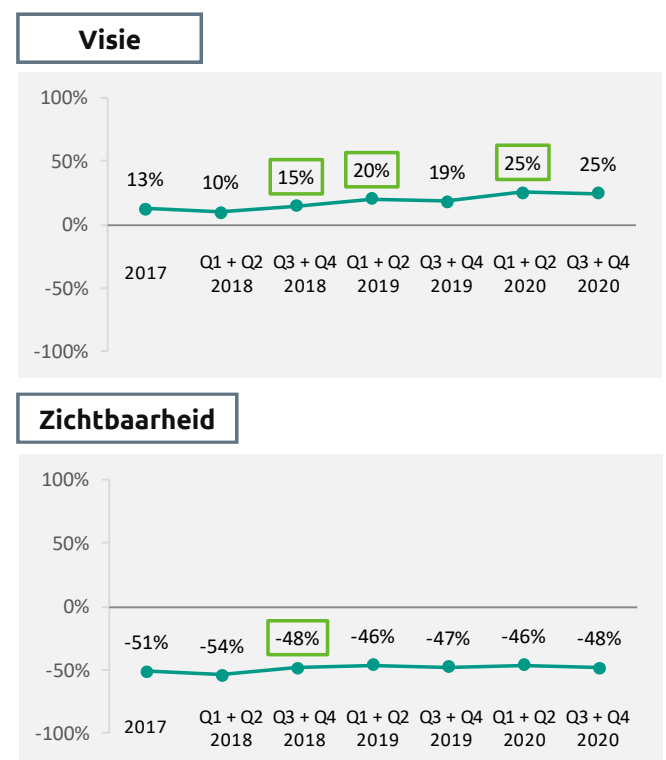
Technologie

Competenties (4/4)

Gemiddelde verschilscore per meting

Bijlagen

Onderzoekstechnische informatie

- **Veldwerkperiode**

- Het veldwerk is uitgevoerd in de periode van juli t/m december 2020.

- **Methode respondenteselectie**

- Uit het StemPunt-panel van Motivaction.

- **Incentives**

- De respondenten hebben als dank voor deelname aan het onderzoek punten voor het StemPunt-spaarprogramma ontvangen.

- **Weging**

- De onderzoeksdata zijn gewogen (zie ook bijlage gewogen en ongewogen data), daarbij fungeerde het Mentality-ijkbestand als herwegingskader. Dit ijkbestand is wat betreft sociodemografische gegevens gewogen naar de Gouden Standaard van het CBS.

- **Bewaartermijn primaire onderzoeksbestanden**

- Digitaal beschikbare primaire onderzoeksbestanden worden tenminste 12 maanden na afronden van het onderzoek bewaard. Beeld- en geluidsopnames op cd en niet digitaal beschikbare schriftelijke primaire bestanden zoals ingevulde vragenlijsten, worden tot 12 maanden na afronden van het onderzoek bewaard.

- **Overige onderzoekstechnische informatie**

- Overige onderzoekstechnische informatie en een exemplaar van de bij dit onderzoek gehanteerde vragenlijst is op aanvraag beschikbaar voor de opdrachtgever.

Toelichting rapportcijfer competenties

Vanaf het tweede kwartaal van 2018 is de berekening van het overall rapportcijfer voor Competenties aangepast. Voorheen (van Q1 2017 t/m Q2 2018) werd het rapportcijfer voor de competenties van Defensie in het algemeen rechtstreeks uitgevraagd in de Draagvlakmonitor. Met ingang van Q2 2018 is het overall rapportcijfer voor Competenties (zie pagina 13) een afgeleide van de rapportcijfers die aan de uitvoering van de drie grondwettelijke taken van Defensie worden toegekend (zie pagina 14), in combinatie met een constante score. De drie rapportcijfers leggen hierbij verschillend gewicht in de schaal. Voor het bepalen van het gewicht van elk van de taken is data gebruikt uit Q2 2017 t/m Q1 2018. Het rapportcijfer voor de uitvoering van taak 1 weegt het zwaarst, gevolgd door de rapportcijfers voor taak 3 en taak 2. De exacte gewichten zijn 0.441 (voor taak 1), 0.314 (voor taak 3) en 0.158 (voor taak 2). De constante score is 0.587.

Auteursrecht

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage - anders dan integrale publicatie - is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International B.V.

Beeldmateriaal

Motivaction heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Motivaction.

Pers- en publicatiebeleid

Het vermelden van de naam van Motivaction in persberichten en/of andere publicaties over door Motivaction uitgevoerd onderzoek is gebonden aan een aantal voorwaarden, zoals vastgelegd in ons [Pers- en publicatiebeleid](#).

Voor vragen:

Heeft u naar aanleiding van deze rapportage vragen dan kunt u contact opnemen met Informatie Rijksoverheid. Via het contactformulier op www.rijksoverheid.nl.

Voor vertegenwoordigers van de media kan dit via persvoorlichting@mindef.nl.